

Sodium valproate

Nummer for version: GHS 1.0

Dato for udstedelse: 21.10.2019

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden
1.1 Produktidentifikator

Identifikation af stoffet	Sodium valproate
Registreringsnummer (REACH)	disse oplysninger foreligger ikke
CAS-nummer	1069-66-5
Alternativt navn/alternative navne	sodium 2-propylpentanoate
Artikelnummer	A0227896

1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Relevante identificerede anvendelser	Generel anvendelse
--------------------------------------	--------------------

1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Chemos GmbH & Co. KG
 Sonnenring 7
 84032 Altdorf
 Tyskland

Telefon: +49 871-966346-0
 Fax: +49 871-966346-13
 e-mail: chemos@chemos.de
 Hjemmeside: <http://www.chemos.de/>

e-mail (kompetent person) chemos@chemos.de

1.4 Nødtelefon

Nødopkaldstjeneste +49 89 1 92 40

Giftkontrolcenter				
Land	Navn	Postnummer/by	Telefon	Fax
Danmark	Clinic of Occupational Medicine	2400 Copenhagen NV	+45 35 316 060	

PUNKT 2: Fareidentifikation
2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen

Klassificering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 (CLP)

Punkt	Fareklasse	Kategori	Fareklasse og -kategori	Faresætning
3.10	akut toksicitet (oral)	4	Acute Tox. 4	H302
3.7	reproduktionstoksicitet	2	Repr. 2	H361d
3.9	specifik målorgantoksicitet - gentagen eksponering	1	STOT RE 1	H372

Den fulde ordlyd af forkortelser: se PUNKT 16.

De vigtigste fysisk-kemiske, sundhedsmæssige og miljømæssige skadevirkninger og symptomer
 Forsinkede eller øjeblikkelige virkninger kan forventes efter kort- eller langvarig eksponering.

2.2 Mærkningselementer

Sodium valproate

Nummer for version: GHS 1.0

Dato for udstedelse: 21.10.2019

Mærkning i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 (CLP)

- Signalord fare

- Piktogrammer

GHS07, GHS08



- Faresætninger

H302 Farlig ved indtagelse.
H361d Mistænkes for at skade det ufødte barn.
H372 Forårsager organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering.

- Sikkerhedssætninger

P202 Anvend ikke produktet, før alle advarsler er læst og forstået.
P260 Indånd ikke pulver/røg/gas/tåge/damp/spray.
P270 Der må ikke spises, drikkes eller ryges under brugen af dette produkt.
P280 Bær beskyttelseshandsker/beskyttelsestøj/øjensbeskyttelse/ansigtsbeskyttelse.
P301+P312 I TILFÆLDE AF INDTAGELSE: Kontakt GIFTLINJEN/læge i tilfælde af ubehag.
P308+P313 VED eksponering eller mistanke om eksponering: Søg lægehjælp.
P314 Søg lægehjælp ved ubehag.
P330 Skyl munden.
P405 Opbevares under lås.
P501 Indholdet/holderen bortskaffes i industrielt forbrændingsanlæg.

2.3 Andre farer

Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Ifølge resultaterne af vurderingen af dette stof er det ikke et PBT- eller et vPvB-stof.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer**3.1 Stoffer**

Stoffets navn	Sodium valproate
Identifikatorer	
CAS-nr.	1069-66-5
EF-nr.	213-961-8
Molær masse	166,2 g/mol

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger**4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger**

Generelle bemærkninger

Efterlad ikke ofret alene. Fjern ofret fra farezonen. Sørg for, at personen er varm, ikke bevæger sig og er tildækket. Tilsmudset tøj tages straks af. I alle tilfælde af tvivl, eller hvis symptomer vedvarer, søges læge. I tilfælde af bevidstløshed placeres personen i hvilestilling. Giv aldrig noget i munden.

Efter indånding

Hvis vejrtrækningen er uregelmæssig eller stoppet, søges øjeblikkeligt lægehjælp, og førstehjælp begyndes. Sørg for frisk luft.

Efter hudkontakt

Børst løse partikler bort fra huden. Skyl/brus huden med vand.

Sodium valproate

Nummer for version: GHS 1.0

Dato for udstedelse: 21.10.2019

Efter øjenkontakt

Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning. Skyl grundigt med rent, frisk vand i mindst 10 minutter og åbn øjnene godt op.

Efter indtagelse

Skyl munden med vand (kun hvis personen er ved bevidsthed). Fremkald IKKE opkastning.

4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Symptomer og virkninger er endnu ikke kendte.

4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

ingen

PUNKT 5: Brandbekæmpelse**5.1 Slukningsmidler**

Egnede slukningsmidler

Vand, Skum, ABC-pulver

Uegnede slukningsmidler

Vandstråle

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Aflejret brændbart støv er forbundet med et betydeligt eksplosionspotentiale.

Farlige forbrændingsprodukter

Carbonmonoxid (CO), Carbondioxid (CO₂)

5.3 Anvisninger for brandmandskab

Undgå at indånde røgen ved brand eller eksplosion. Afstem brandbekæmpelsen efter omgivelserne. Lad ikke brandslukningsvand løbe ned i afløb eller vandløb. Opsaml forurenede brandslukningsvand separat. Træf normale foranstaltninger mod brand og bekæmp den på en fornuftig afstand.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld**6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer**

For ikke-indsatspersonel

Flyt personen i sikkerhed.

For indsatspersonel

Brug vejtrækningsapparat hvis udsat for dampe/støv/tåge/gasser.

6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Holdes væk fra afløb, overfladevand og grundvand. Opsaml forurenede vaskevand og bortskaf det.

6.3 Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Råd om, hvordan spild inddæmmes

Tildækning af afløb, Optages mekanisk

Råd om, hvordan der renses op efter spild

Optages mekanisk.

Andre oplysninger om spild og udslip

Placeres i egnede beholdere til bortskaffelse. Udluft det berørte område.

Sodium valproate

Nummer for version: GHS 1.0

Dato for udstedelse: 21.10.2019

6.4 Henvisning til andre punkter

Farlige forbrændingsprodukter: se punkt 5. Personlige værnemidler: se punkt 8. Materialer, der skal undgås: se punkt 10. Forhold vedrørende bortskaffelse: se punkt 13.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring**7.1 Forholdsregler for sikker håndtering**

Anbefalinger

- Foranstaltninger til at undgå brand og aerosol- og støvdannelse

Anvend lokal og almen ventilation. Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet. Må kun bruges på steder med god ventilation. Beholder og modtageudstyr jordforbindes/potentialudlignes.

- Specifikke anvisninger/oplysninger

Støvaflejring kan samle sig på alle aflejningsflader i et driftslokale. Produktet i den leverede form kan ikke skabe støveksplosioner, men tilsætningen af fint støv fører til fare for støveksplosion.

Råd om generel hygiejne

Vask hænder efter håndtering. Undlad at spise, drikke og ryge i arbejdsområderne. Tag forurenet tøj og personlige værnemidler af, inden man bevæger sig ind i et område, hvor der spises. Opbevar aldrig mad eller drikkevarer i nærheden af kemikalier. Opbevar aldrig kemikalier i beholdere, der som regel anvendes til mad og drikkevarer. Må ikke opbevares sammen med fødevarer, drikkevarer og foderstoffer.

7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Håndtering af forbundne risici

- Eksplosiv atmosfære

Foranstaltninger til fjernelse af støvaflejring.

- Krav til ventilation

Anvend lokal og almen ventilation.

7.3 Særlige anvendelser

Se punkt 16 for en generel oversigt.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler**8.1 Kontrolparametre**

Disse oplysninger foreligger ikke.

8.2 Eksponeringskontrol

Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol

Almen ventilation.

Individuelle beskyttelsesforanstaltninger (personlige værnemidler)

Beskyttelse af øjne/ansigt

Brug beskyttelsesbriller/ansigtsskærm.

Beskyttelse af hud

- Beskyttelse af hænder

Hvis handskerne skal bruges igen, skal de rengøres, inden de tages af, og luftes grundigt.

- Andre beskyttelsesforanstaltninger

Tillad perioder til hudregenerering. Forebyggende hudbeskyttelse (beskyttende creme/salve) anbefales. Vask hænderne grundigt efter brug.

Sodium valproate

Nummer for version: GHS 1.0

Dato for udstedelse: 21.10.2019

Åndedrætsværn

Egnet filter (EN 143).

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Skal indesluttet forsvarligt for at undgå miljøforurening. Holdes væk fra afløb, overfladevand og grundvand.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Udseende

Fysisk tilstand	fast
Farve	hvid
Lugt	karakteristisk

Andre sikkerhedsparametre

pH-værdi	ikke anvendelig(t)
Smeltepunkt/frysepunkt	ikke bestemt
Begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval	ikke bestemt
Flammepunkt	ikke anvendelig(t)
Fordampningshastighed	ikke bestemt
Antændelighed (fast stof, luftart)	dette materiale er brændbart men ikke letantændeligt
Eksplisionsgrænser for støvskyer	ikke bestemt
Damptryk	ikke bestemt
Massefylde	ikke bestemt
Dampmassefylde	disse oplysninger foreligger ikke
Relativt massefylde	oplysninger om denne egenskab foreligger ikke
Opløselighed(er)	ikke bestemt

Fordelingskoefficient

- n-oktanol/vand (log KOW)	disse oplysninger foreligger ikke
Selvantændelsestemperatur	ikke bestemt
Viskositet	ikke relevant (faststof)
Eksplorative egenskaber	ingen
Oxiderende egenskaber	ingen

Sodium valproate

Nummer for version: GHS 1.0

Dato for udstedelse: 21.10.2019

9.2 Andre oplysninger

Faststofindhold

100 %

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet**10.1 Reaktivitet**

Vedrørende materialer, der skal undgås: se nedenstående "Forhold, der skal undgås" og "Materialer, der skal undgås".

10.2 Kemisk stabilitet

Se nedenstående "Forhold, der skal undgås".

10.3 Risiko for farlige reaktioner

Ingen kendte farlige reaktioner.

10.4 Forhold, der skal undgås

Der er ingen kendte specifikke forhold, der skal undgås.

Anbefalinger til hindring af brand eller eksplosion

Produktet i den leverede form kan ikke skabe støvekspllosioner, men tilsætningen af fint støv fører til fare for støvekspllosion.

10.5 Materialer, der skal undgås

Brandnærende

10.6 Farlige nedbrydningsprodukter

Farlige nedbrydningsprodukter, der med rimelighed kan forventes som følge af anvendelse, opbevaring, spild og opvarmning, er ikke kendte. Farlige forbrændingsprodukter: se punkt 5.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger**11.1 Oplysninger om toksikologiske virkninger****Klassificering i henhold til GHS (1272/2008/EF, CLP)**

Akut toksicitet

Farlig ved indtagelse.

- Estimat for akut toksicitet (ATE)

Oral 500 mg/kg

Hudætsning/hudirritation

Klassificeres ikke som hudætsende/hudirriterende.

Alvorlige øjenskader/øjenirritation

Klassificeres ikke som fremkaldende alvorlig øjenskade eller øjenirritation.

Luftvejssensibilisering eller hudsensibilisering

Klassificeres ikke som respiratorisk sensibiliserende stof eller hudsensibiliserende stof.

Kimcellemutagenicitet

Klassificeres ikke som kimcellemutagen.

Carcinogenicitet

Klassificeres ikke som carcinogen.

Reproduktionstoksicitet

Mistænkt for at skade det udfødte barn.

Sodium valproate

Nummer for version: GHS 1.0

Dato for udstedelse: 21.10.2019

Specifik målorgantoksicitet, enkel eksponering
Klassificeres ikke som specifik målorgantoksisk (enkel eksponering).

Specifik målorgantoksicitet, gentagen eksponering
Forårsager organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering.

Aspirationsfare
Klassificeres ikke som forbundet med aspirationsfare.

PUNKT 12: Miljøoplysninger**12.1 Toksicitet**

Klassificeres ikke som farlig for vandmiljøet.

12.2 Persistens og nedbrydelighed

Data foreligger ikke.

12.3 Bioakkumuleringspotentiale

Data foreligger ikke.

12.4 Mobilitet i jord

Data foreligger ikke.

12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Data foreligger ikke.

12.6 Andre negative virkninger

Data foreligger ikke.

PUNKT 13: Bortskaffelse**13.1 Metoder til affaldsbehandling**

Oplysninger med relevans for udledning af spildevandet

Må ikke tømmes i kloak afløb. Undgå udledning til miljøet. Se særlig vejledning/leverandørbrugsanvisning.

Affaldsbehandling for beholdere/emballage

Helt tømt emballage kan genanvendes. Forurenede emballage skal håndteres på samme måde som stoffet selv.

Bemærkninger

Tag hensyn til gældende nationale eller regionale bestemmelser. Affald skal sorteres i kategorier, som kan håndteres særskilt af de lokale eller nationale affaldshåndteringsanlæg.

PUNKT 14: Transportoplysninger

- | | |
|---|--|
| 14.1 UN-nummer | ikke omfattet af transportbestemmelser |
| 14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name) | ikke relevant |
| 14.3 Transportfareklasse(r) | ingen |
| 14.4 Emballagegruppe | ikke tildelt til en emballagegruppe |
| 14.5 Miljøfarer | ikke miljøfarlig iht. forordningerne om farligt gods |
| 14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren | Der foreligger ingen yderligere oplysninger. |

Sodium valproate

Nummer for version: GHS 1.0

Dato for udstedelse: 21.10.2019

14.7 Bulktransport i henhold til bilag II til MARPOL og IBC-koden

Det er ikke hensigten at gennemføre bulktransport.

Oplysninger om hver af FN-modelbestemmelserne (UN Model Regulations)

Transport med jernbane eller ad vej eller indre vandveje af farligt gods (ADR/RID/ADN)

Ikke omfattet af ADR, RID og ADN.

International Maritime Dangerous Goods Code (IMDG-koden)

Ikke omfattet af IMDG.

Den Internationale Organisation for Civil Luftfart (ICAO-IATA/DGR)

Ikke omfattet af ICAO-IATA.

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Relevante bestemmelser fra Den europæiske Union (EU)

Decopaints-direktiv (Europa, 2004/42/EF)

VOC-indhold	0 %
-------------	-----

Direktiv om industriemissioner (VOC'er, 2010/75/EU)

VOC-indhold	0 %
-------------	-----

15.2 Kemikaliesikkerhedsvurdering

Ingen kemikaliesikkerhedsvurdering er blevet gennemført for dette stof.

PUNKT 16: Andre oplysninger

Forkortelser og akronymer

Fork.	Forklaring af anvendte forkortelser
ADN	Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par voies de navigation intérieures (Den europæiske overenskomst om international transport af farligt gods ad indre vandveje)
ADR	Accord européen relatif au transport international des marchandises dangereuses par route (Den europæiske overenskomst om international transport af farligt gods ad vej)
CAS	Chemical Abstract Service (database med en fortegnelse over kemiske forbindelser)
CLP	Forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger
DGR	Dangerous Goods Regulations (fordning om farligt gods, se IATA/DGR)
EF-nr.	EF-fortegnelsen (EINECS, ELINCS og NLP-fortegnelsen) er kilden til det syv-cifrede EF-nummer, en identifikator for markedsførte kemiske stoffer inden for EU (Den europæiske Union)
EINECS	European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances (den europæiske fortegnelse over markedsførte kemiske stoffer)
ELINCS	European List of Notified Chemical Substances (den europæiske liste over anmeldte stoffer)
GHS	"Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals" "Globalt Harmoniseret System til Klassificering og Mærkning af Kemikalier", udviklet af FN
IATA	International Air Transport Association (den internationale organisation for luftfart)
IATA/DGR	Forordning om transport af farligt gods (DGR) via lufttransport (IATA)

Sodium valproate

Nummer for version: GHS 1.0

Dato for udstedelse: 21.10.2019

Fork.	Forklaring af anvendte forkortelser
ICAO	International Civil Aviation Organization (den internationale organisation for civil luftfart)
IMDG	International Maritime Dangerous Goods Code (den internationale kode for søtransport af farligt gods)
MARPOL	Konventionen om forebyggelse af forurening fra skibe (fork. for "marine pollutant")
NLP	No-Longer Polymer
PBT	Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk
REACH	Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (registrering, vurdering og godkendelse af samt begrænsninger for kemikalier)
RID	Règlement concernant le transport International ferroviaire des marchandises Dangereuses (forordning om international transport af farligt gods ad jernbane)
VOC	Volatile Organic Compounds (flygtige organiske forbindelser)
vPvB	Very Persistent and very Bioaccumulative (meget persistent og meget bioakkumulativ)

Henvisninger til den vigtigste faglitteratur og de vigtigste datakilder

Forordning (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger. Forordning (EF) nr. 1907/2006 (REACH), ændret ved 2015/830/EU.

Transport med jernbane eller ad vej eller indre vandveje af farligt gods (ADR/RID/ADN). International Maritime Dangerous Goods Code (IMDG-koden). Forordning om transport af farligt gods (DGR) via lufttransport (IATA).

Fortegnelse over de vigtigste sætninger (kode og fuldstændig ordlyd som beskrevet i kapitel 2 og 3)

Kode	Tekst
H302	Farlig ved indtagelse.
H361d	Mistænkes for at skade det ufødte barn.
H372	Forårsager organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering.

Ansvarsfraskrivelse

Disse oplysninger er baseret på vores nuværende viden. Dette SDS er udarbejdet for og gælder udelukkende for dette produkt.